Memo

3 juni 2021
Onderwerp:

Zaaknummer: 1869926
Steller: M. Vernes
Team: Griffie
Aan: raadscommissie

De griffie heeft deze oplegger opgesteld om u te ondersteunen bij de voorbereiding op de behandeling van dit raadsvoorstel in de commissie.

Wat wordt bedoeld met bindend adviesrecht onder de Omgevingswet?
Onder de Omgevingswet is het college van burgemeester en wethouders bevoegd om te besluiten over plannen die niet passen binnen de mogelijkheden van omgevingsplannen (nu nog: bestemmingsplannen), de zogenaamde buitenplanse omgevingsplan activiteiten. De gemeenteraad heeft echter wel de mogelijkheid om gevallen aan te wijzen waarover de raad advies wil geven (het bindend adviesrecht). Dit adviesrecht komt dan in de plaats van de nu bestaande verklaring van geen bedenkingen. Indien de raad gebruik wil maken van bindend adviesrecht, moet de raad voor inwerkingtreding van de wet de gevallen aanwijzen waarop het bindend adviesrecht van toepassing wordt. Gevallen die niet worden aangewezen vallen onder de bevoegdheid van het college.

Twee interactieve sessies over bindend adviesrecht over Omgevingswet
In de eerste interactieve sessie (3 december 2020) is vooral opgehaald of de deelnemers vonden dat de raad wel/niet gebruik zou moeten gaan maken van het bindend adviesrecht en hoe de deelnemers stonden tegenover de algemene doelstellingen van de Omgevingswet. Nadat uit deze eerste sessie het beeld naar voren kwam dat de raad wel gebruik zou moeten maken van het adviesrecht, is in de tweede sessie (22 april 2021) het gesprek gevoerd over de mogelijke concrete invulling daarvan. Dit gebeurde aan de hand van een concept voorstel voor de invulling, waarna deze invulling ook werd getoetst aan de hand van concrete, actuele Hoornse casussen.

Doel van het raadsvoorstel: bevestigen gespreksresultaten uit de twee interactieve sessies aan de hand van drie meningvormende vragen. Hiermee geeft commissie richting aan de uitwerking van het adviesrecht, op basis daarvan wordt dan een raadsvoorstel geschreven over adviesrecht.

Vraag 1:
Wil de raad voor plannen die niet passen binnen de mogelijkheden van het Omgevingsplan (zogenaamde buitenplanse omgevingsplanactiviteiten) gevallen aanwijzen waarvoor zij bindend advies wil geven?
Het wel/niet gebruik willen maken van adviesrecht kwam aan de orde in de eerste sessie (3 december 2020). Door de deelnemers is aangegeven dat in principe gebruik zou moeten worden gemaakt van het bindend adviesrecht, en wel voor gevallen die niet conform het Omgevingsplan of de Omgevingsvisie zijn.

Vraag 2:
Het aanwijzen van gevallen waarvoor bindend advies nodig is zou een voortzetting kunnen zijn van het huidige beleid voor het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen (vvgb), namelijk dat geen vvgb nodig is voor:
- **projecten waarvoor reeds een nota van uitgangspunten, stedenbouwkundige visie of daarmee vergelijkbaar ruimtelijk kader door de raad is vastgesteld;**
- **projecten die een herontwikkeling van een bestaande locatie inhouden maar waarbij geen aanpassing van de ruimtelijke dan wel stedenbouwkundige structuur plaatsvindt.**

De uitkomst van de tweede beeldvormende sessie lijkt te zijn dat het vvgb-beleid naar behoren werkt en er geen reden is om dit te wijzigen. Is de raad het hiermee eens?

Deze vraag lag voor in de tweede sessie (22 april 2021). Beter is het om te kijken naar het concept voorstel voor het bindend adviesrecht, in het raadsvoorstel uitgeschreven en toegelicht op blz. 5-6. De daar toegevoegde afspraak over evaluatie is conform de procesafspraak die tijdens de sessie is gemaakt.
Het antwoord op vraag 2 is lastig te geven op basis van het raadsvoorstel, omdat de bijlage alleen maar de mentimeteruitslagen geeft. De griffie heeft daarom hieronder de tijdens de sessie getoetste casussen samengevat. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat tijdens de sessie bleek dat de voorgestelde invulling van het adviesrecht werkbaar is.

De griffie heeft het volgende genoteerd over de toetsing van de voorgestelde invulling van het adviesrecht aan de concrete casussen:

- **Westerblokker 143** (casus aangebracht door deelnemer). In de toekomst geldt hiervoor het door de raad vast stellen ruimtelijk kader beeldkwaliteitsplan de Linten als toetsingskader. Afhankelijk van wel/niet afwijken van dit kader is wel/niet gebruik van bindend adviesrecht.
- **Lageweg 11** (casus aangebracht door deelnemer). Is in afwijking van omgevingsplan, maar college wil meewerken aan initiatief en wil dus aan raad voorleggen. Getoetst aan voorgestelde invulling adviesrecht: betreft een herontwikkeling van een bestaande locatie en/of gebouw, waarbij een ingrijpende wijziging in de stedenbouwkundige structuur plaatsvindt > bindend adviesrecht.
- **Lepelaar 6**. De mentimeteruitslag lijkt op het eerste gezicht erg verdeeld. Echter, een deel van de deelnemers gaf aan dat in dit geval adviesrecht niet nodig is, omdat zij ervan uit gaan dat dit plan in de huidige vorm niet wenselijk en haalbaar is en om die reden niet wordt voorgelegd aan de raad. Getoetst aan de voorgestelde invulling van adviesrecht: betreft een herontwikkeling van een bestaande locatie en/of gebouw, waarbij een ingrijpende wijziging in de stedenbouwkundige structuur plaatsvindt > bindend adviesrecht.
- **Blauwe Steen**. Getoetst aan voorgestelde invulling adviesrecht: ingrijpende wijziging in de stedenbouwkundige structuur > bindend adviesrecht. Overigens is tijdens sessie aangegeven dat de raad een Nota van Uitgangspunten krijgt voorgelegd.
- **Woningbouwontwikkeling op voormalige V&D-locatie**. Is in afwijking van omgevingsplan, maar college wil meewerken aan initiatief en wil dus aan de raad voorleggen. Uitslag mentimeter lijkt op eerste gezicht verdeeld, waarbij ook een deel van de deelnemers behoefte had aan extra informatie. Zij wilden vooral extra informatie over de impact van de bovenverdieping. Uiteindelijk was een groot deel van de deelnemers het er over eens dat hier geen sprake is ingrijpende wijziging stedenbouwkundige structuur > geen bindend adviesrecht.
- **Bangert 7**. In de toekomst geldt hiervoor het door de raad vast stellen ruimtelijk kader beeldkwaliteitsplan de Linten als toetsingskader. Afhankelijk van wel/niet afwijken van dit kader is wel/niet gebruik van bindend adviesrecht.
- **Voedselbos Groenstrook Hoorn 80**. Getoetst aan voorgestelde invulling adviesrecht: geen ingrijpende wijziging in de stedenbouwkundige structuur > geen bindend adviesrecht.

Vraag 3.
In twee interactieve en beeldvormende sessies hebben de deelnemers gereageerd op casussen en stellingen (zie onder 'argumenten'). Klopt het dat de uitkomst van deze sessies was de deelnemers in grote lijnen de doelstellingen van de Omgevingswet onderschrijven? De doelstellingen van de Omgevingswet zijn onder andere dat het vaststellen van de kaders een taak van de raad is en de uitvoering bij het college behoort, dat gestreefd moet worden naar snellere en inzichtelijkere procedures en dat er meer ruimte moet komen voor initiatieven.
De reactie op de doelstellingen van de Omgevingswet is vooral gepeild tijdens de eerste sessie. In deze sessie kwam duidelijk naar voren dat een grote meerderheid van de deelnemers van de sessie in grote lijnen de doelstellingen van de Omgevingswet onderschreef.

Kanttekeningen gemaakt in sessies
Het is ook van belang om de verschillende kanttekeningen mee te nemen in het nog op te stellen raadsvoorstel over het gebruik van het bindend adviesrecht.

Relatie met en belang van goede kaderstelling in bovenliggend omgevingsplan en omgevingsvisie
Door de deelnemers is in de eerste sessie de kanttekening gemaakt dat de hoeveelheid gevallen die aan de raad wordt voorgelegd afhankelijk is van de kaders die in Omgevingsvisie en Omgevingsplan worden gesteld. Daarbij is het aan de raad om bij het vaststellen van kaders in Omgevingsvisie en

Omgevingsplan een goede balans te vinden tussen enerzijds zoveel mogelijk ruimte creëren voor initiatieven en anderzijds de bescherming van de omgeving. Ook tijdens de tweede sessie is de relatie gelegd met goede kaderstelling in omgevingsvisie en omgevingsplan. Toen is opgemerkt: het moet niet zo zijn dat de raad nu alles gaat dichtregelen via het adviesrecht, terwijl er veel kan worden geregeld in het bovenliggende omgevingsplan, maar ook bijvoorbeeld in de omgevingsvisie.

Hoe omgaan met politiek gevoelige plannen?
Tijdens de eerste sessie is gesproken over hoe om te gaan met plannen die wel binnen het omgevingsplan passen, maar die bij nader inzien in ogen van raad niet wenselijk zijn. Tijdens de tweede sessie is de mogelijkheid geopperd om politieke gevoeligheid als criterium mee te nemen bij het bepalen of er wel/niet bindend advies nodig is. In reactie hierop is aangegeven dat het heel lastig is om dit te vertalen in harde criteria. Ook is het mogelijk om omgevingsplannen aan te passen. Daarnaast heeft college heeft ook een eigen politieke antenne en heeft de raad heeft ook zijn eigen raadsinstrumenten om te interveniëren.